

Nr 149

Av herr Wennerfors, om *fortbildningskurser för skolledare.*

(Lika lydande med motion nr 213 i Första kammaren)

Om reformarbetet inom det svenska skolväsendet skall lyckas kommer i hög grad att bero på om skolornas ledning är tillfredsställande ordnad. Dessvärre har skolledarnas arbetsuppgifter alltmer dominerats av administrativa rutingörsmål, och de pedagogiska uppgifterna har fått komma i andra hand. Det har i olika sammanhang påpekats hur nödvändigt det är att denna fråga löses bl. a. genom att de rent expeditionella betingelserna förbättras.

Detta betonades även av skolberedningen, som uttalade sig positivt för en snar lösning av frågan. I årets statsverksproposition, 8:e huvudtiteln, anmäles att skoladministrativa utredningen överlämnat ett förslag till förbättring av läroverksrektorernas arbetssituation. Förslaget är f. n. föremål för remissbehandling, och departementschefen anmäler vidare att en proposition i ämnet skall föreläggas 1963 års riksdag, vilket jag noterar med tillfredsställelse.

Emellertid kan skolledarnas arbetssituation förbättras även på andra sätt. Jag avser de faktorer som krävs för att skolledaren skall vara rustad för sin väsentligaste uppgift, nämligen att vara både pedagogisk och administrativ chef. Eftersom skolledarna rekryteras bland lärare, som inte har utbildning för chefsuppgifter, framstår behovet av kompletterande utbildning. Detta kan ske i form av fortbildningskurser för skolledare.

I motiveringen för anslaget till "Fortbildning, m. m." anför departementschefen:

Vid behandlingen av frågorna om skolans befattningshavare i propositionen 1962:54 angående reformeringen av den obligatoriska skolan m. m. betonade jag betydelsen av fortbildning av lärare och skolledare. En avsevärd ökning av detta anslag föreslogs och biträdades av riksdagen.

Departementschefens förslag för nästa budgetår innebär att fortbildningsverksamheten får ytterligare resurser. Dels sker detta genom inrättande av befattningar som fortbildningskonsulenter, knutna till länskolnämnderna, och dels sker en avsevärd uppräknig av anslagen. I redogörelsen för den nya konsulentverksamheten och fortbildnings-

verksamheten i övrigt synes det företrädesvis vara lärarna som skall fortbildas. Jag biträder en intensifiering av lärares fortbildning, men jag anser att skolledarnas fortbildning ej får försummas.

Kraven på en skolledare — chefen — vid en skola är många och kvalificerade. Denne är arbetsledaren i en större eller mindre arbetsgrupp med alla de uppgifter som detta innebär. Arbetet inom skolenheten med elevernas fostran och undervisning, skolans organisation och administration och samarbetet mellan skola och hem ställer höga krav på arbetsledningen. Genom en god introduktion av nya och unga lärare, genom en fortlöpande information, instruktion och handledning kan ett gott arbetsklimat skapas. Skolledaren bör ha förmågan att, som ordförande i skolans kollegium och klass- och ämneskonferenser, leda sammanträden och överläggningar. Chefen är personalledaren med uppgifter, som ofta är av rent personalvårdande karaktär. Ofta saknar skolledarna speciell utbildning för detta slag av uppgifter. Jag vill därför starkt understryka behovet av att fortbildningsverksamheten även kommer att innefatta för skolledare lämpade kurser. I många fall kräver förverkligandet av fortbildningsverksamheten åtgärder för att tidsmässigt bereda skolledare tillfälle att delta i dylik fortbildning.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta att anordna kurser för fortbildning av skolledare samt att ställa härför erforderliga medel till förfogande.

Stockholm den 23 januari 1963

Alf Wennerfors
